

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«FARM – МЕНЕДЖМЕНТ»**

**Другого рівня вищої освіти
за спеціальністю 073 Менеджмент
Кваліфікація: магістр з менеджменту
(2019 рік набору)**

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ
РАДОЮ**

Голова вченої ради

_____/_____/_____
(протокол № _____ від «__» ____ 2019 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 01. 09 2019 р.

Ректор _____/_____/_____
(наказ № _____ від «__» ____ 2019 р.)

Суми – 2019 р.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ОСВІТНЬО- ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«FARM – МЕНЕДЖМЕНТ»**

**Другого рівня вищої освіти
за спеціальністю 073 Менеджмент**

**Кваліфікація: магістр з менеджменту
(набір 2019року)**

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ
РАДОЮ**

Голова вченої ради

_____/_____/_____
(протокол № __ від «__» _____ 2019р.)

Освітня програма вводиться в дію з _01. 09 2019 р.

Ректор _____/_____/_____
(наказ № __ від «__» _____ 2019 р.)

Суми – 2019 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Проектна група у складі:

Голова проектної групи,

д.е.н., професор кафедри економіки

І.В. Лозинська

Члени проектної групи:

к.е.н., професор кафедри економіки

Н.І. Строченко

к.е.н., доцент кафедри економіки

О.М. Ковальова

к.е.н., доцент кафедри економіки

Т.І. Пізняк

Начальник навчального відділу

Н.В. Колодненко

Проректор з науково-педагогічної

та навчальної роботи, к.е.н., професор

В.М. Жмайлов

Схвалено на засіданні вченої ради факультету економіки і менеджменту
від 22 березня 2019р., протокол №8

Голова вченої ради факультету економіки
та менеджменту

Н.І. Строченко

ПЕРЕДМОВА

Кожен з нас щодня використовує молочні продукти різних видів, але чи не дивно, що ми не знаємо багато про цю галузь або людей, які роблять весь процес управління виробництвом молочних продуктів настільки бездоганно і без збоїв?

Запровадження нової освітньої програми «Farm-менеджмент» потребує від слухачів курсу поєднання присутності розуму, глибини знань і виконання навичок багатозадачності. Ступінь магістра з менеджменту молочного бізнесу дасть можливість отримати чітке розуміння потреб клієнтів і ринкових тенденцій, щоб бути успішним менеджером та перетворити виробництво молока на прибутковий бізнес.

Основним завданням курсу з управління молочним бізнесом є надання студентам глибинних знань щодо внутрішнього управління молочно-товарною фермою, стратегічного планування, розвитку підприємництва в галузі виробництва, зберігання та переробки молока. Випускник програми стане професіональним менеджером, що вмітиме визначати вартість свого бренду та розумітиме свої переваги над конкурентами.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Травецький Михайло Олександрович - керівник бізнес-напрямку тваринництва агропромхолдинга «Астарта»

Лобода Василь Петрович – заступник генерального директора «Укрлендфармінг», к.с-г.н.

Методична експертиза проведена внутрішніми стейкхолдерами:

Михайлова Любов Іванівна - доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту ЗЕД та євроінтеграції Сумського НАУ

Дубовик Світлана Григорівна - кандидат економічних наук, завідувач кафедри менеджменту в галузях АПК Сумського НАУ

Нечипоренко Олександр Леонідович – кандидат ветеринарних наук,
декан факультету ветеринарної медицини Сумського НАУ

**1. 1. Профіль освітньої програми зі спеціальності №073 «Менеджмент»
(за спеціалізацією «Farm-менеджмент»)**

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Сумський національний аграрний університет, факультет економіки і менеджменту, кафедра економіки
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр, магістр з менеджменту
Офіційна назва освітньої програми	Farm-менеджмент
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України, сертифікат: серія УД №19006879 від 08.01.2019 року
Цикл / рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня бакалавр, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст чи освітнього рівня магістр за відповідним напрямком
Мови викладання	Українська, російська, англійська
Термін дії освітньої програми	до 01.07.2024 року
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.snau.edu.ua
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих, професійних та перспективних менеджерів молочного бізнесу з новими поглядами та способом мислення щодо управління та реалізації можливостей розвитку підприємств, здатних ідентифікувати та вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері управління існуючими підприємствами та створенні нових форм господарювання в молочному секторі тваринництва	
3- Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	07 Управління та адміністрування, спеціальність 073 Менеджмент
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта та професійна підготовка в області менеджменту молочного бізнесу за спеціальністю менеджмент. Ключові слова: менеджмент, сталий розвиток, молочний бізнес, молочне скотарство, інновації, розвиток, підприємництво, ефективність управління

Особливості програми	Міждисциплінарна програма реалізує підвищення рівня знань та навичок з системного управління підприємствами молочного бізнесу та розвитку сучасного підприємництва. Орієнтована на глибоку спеціальну підготовку управлінців, відповідно до вимог ринку праці, ініціативних та здатних до швидкої адаптації до непередбачуваних змін у зовнішньому середовищі. Враховує сучасні вимоги до вирішення практичних питань шляхом використання тренінгових методів навчання. Формує управлінців з новим перспективним способом мислення, здатних застосовувати інноваційні стратегічні рішення щодо вимог зовнішнього середовища, які швидко змінюються в сучасній економіці. Виконується в активному дослідницькому середовищі. Передбачає можливості короткострокових академічних стажувань за кордоном.
-----------------------------	---

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Назва і шифр професійної групи	Професійна назва роботи (посада)
	12. Керівники підприємств, установ та організацій	
	1210. Керівники підприємств установ та організацій	1210.1. Керівники підприємств установ та організацій
	122 Керівники виробничих та інших основних підрозділів	1221 Керівники виробничих підрозділів у сільському господарстві 1221.1 Головні фахівці - керівники виробничих підрозділів у сільському господарстві 1222.1 Директор з виробництва 1221.2 Начальники (інші керівники) та майстри виробничих підрозділів у сільському господарстві 1221.2 Завідувач господарства 1221.2 Керуючий фермою 1229.7 Генеральний менеджер (управитель)
	123. Керівники адміністративних підрозділів	1231.1 Керівники функціональних підрозділів 1231.2 Менеджер (управитель) 1238 Керівники проектів та програм
	1239. Керівники інших функціональних підрозділів	1239.Завідувач господарством
	13. Керівники малих підприємств без апарату управління	
	1317.Керівники малих підприємств	1317.Директор малого підприємства
	1311 Керівники малих підприємств без апарату управління в сільському, мисливському, водному господарствах, лісівництві, рибному промислі	1311 Директор (керівник) малого підприємства сільськогосподарського

	14. Менеджери (управителі) підприємств, установ, організацій та їх підрозділів	
	149 Менеджери (управителі) в інших видах економічної діяльності	1499 Менеджер (управитель)
	II. Професіонали	
	2419 Професіонали у сфері державної служби, маркетингу, ефективності господарської діяльності, раціоналізації виробництва, інтелектуальної власності та інноваційної діяльності	2419.1 Наукові співробітники (ефективність господарської діяльності, раціоналізація виробництва) 2419.1 Молодший науковий співробітник (ефективність господарської діяльності, раціоналізація виробництва) 2419.1 Науковий співробітник 2419.1 Науковий співробітник-консультант (ефективність господарської діяльності, раціоналізація виробництва) 2419.2 Консультант з раціоналізації виробництва 2419.2 Консультант з ефективності підприємництва 2419.2 Фахівець з ефективності підприємництва 2419.2 Фахівець з раціоналізації виробництва 2419.2 Фахівець із сертифікації та стандартизації та якості 2419.2 Фахівець-аналітик з дослідження товарного ринку 2441.Бренд-менеджер 2419.3 Головний консультант
Подальше навчання	Випускник має право на продовження навчання на наступному третьому освітньо-науковому рівні – 8 рівні НРК	
	5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване навчання, електронне навчання в системі Moodle (CASE -study, дистанційні технології навчання, технології візуалізації даних), самонавчання, навчання на основі досліджень тощо. Викладання проводиться у вигляді: лекції, мультимедійні лекції, інтерактивні лекції, семінари, практичні заняття, лабораторні роботи, самостійне навчання, індивідуальні заняття, дистанційні технології навчання, тощо. Комбінація лекцій, практичних занять із розв'язанням ситуаційних завдань і використанням кейс-методів, ділових ігор, тренінгів, що розвивають практичні навички, уміння та формують креативне мислення.	
Оцінювання	Поточне опитування, тестовий контроль, презентація індивідуальних завдань, звіти команд, звіти з практики. Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю. Державна атестація – підготовка та захист розрахунково-економічного розділу ДЕК або здача державного іспиту за фахом.	

	Розрахунково-економічний розділ ДЕК перевіряється на плагіат.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні, спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері управління при здійсненні організаційно-економічної, управлінської та наукової діяльності на підприємствах молочного бізнесу, що характеризується комплексністю і невизначеністю умов та передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність до навчання та готовність підвищувати рівень своїх знань і професійної компетенції.</p> <p>ЗК2. Здатність до проведення аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів. Уміння аналізувати і структурувати проблему підприємства і розробляти управлінські рішення в сфері організаційно-економічної діяльності.</p> <p>ЗК3. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість в сфері молочного бізнесу, мотивувати людей до творчості та креативності та рухатися до спільної мети, бути наполегливим у досягненні поставлених завдань та взятих обов'язків.</p> <p>ЗК4. Здатність до самостійної роботи та самостійного приймання управлінських рішень, здатність нести відповідальність за їх реалізацію. Здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій в новій ситуації та при вирішенні повсякденних завдань, організація та управління підприємницькою діяльністю при виробництві, переробці, реалізації молочної продукції.</p> <p>ЗК5. Здатність здійснювати пошук та аналізувати інформацію; уміння будувати комунікаційну мережу для обміну інформації, розробка бренду, дослідження логістичних потоків підприємства.</p> <p>ЗК6. Здатність до використання інформаційних і комунікативних технологій, пакетів прикладних програм, економіко - методичних методів та моделей в менеджменті, розробка стратегії розвитку.</p> <p>ЗК7. Здатність проведення наукових досліджень у сфері сучасного менеджменту на вітчизняних та міжнародних ринках.</p> <p>ЗК8. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово для удосконалення діяльності підприємства.</p> <p>ЗК9. Здатність породжувати нові ідеї, ініціативність та дух підприємництва.</p> <p>ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, застосування методів наукового пізнання.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК1. Вміння обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, у тому числі у відповідності до міжнародних стандартів.</p> <p>ФК2. Здатність своєчасно оцінювати зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищі функціонування підприємств та організацій в умовах глобалізації.</p> <p>ФК3. Використовувати методи міжособистісної комунікації при вирішенні колективних задач, веденні переговорів, наукових дискусій у сфері управління молочним бізнесом.</p> <p>ФК4. Керувати торговою маркою суб'єкта господарювання, визначати критерії та показники ефективності. Здійснювати діагностування, стратегічне й оперативне управління діяльністю підприємства молочного бізнесу.</p> <p>ФК5. Встановлювати критерії, за якими організація визначає</p>

	<p>подальший напрямки розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.</p> <p>ФК6. Здатність до стратегічного аналізу, проектування та впровадження стратегій розвитку; інтерпретувати його результати з метою вдосконалення економічної діяльності ринкового суб'єкта.</p> <p>ФК7. Здатність критично інтерпретувати результати останніх теоретичних та практичних досліджень у сфері кормовиробництва, інноваційних технологій молочного скотарства. Здійснювати діагностування та стратегічне й оперативне управління бізнесом для розробки та реалізації стратегій розвитку, проектів і програм, в тому числі на міжнародному рівні.</p> <p>ФК8. Здатність використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.</p> <p>ФК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.</p> <p>ФК10. Уміння застосовувати здатність системного мислення, креативність щодо генерування нових ідей, вміння її відстоювати та цілеспрямовано реалізовувати. Здатність демонструвати творчий підхід до роботи за фахом.</p> <p>ФК11. Здатність критично оцінювати запропоновані варіанти управлінських рішень. Формувати стратегічну систему взаємодії, будувати довгострокові взаємовигідні відносини з іншими суб'єктами ринку.</p> <p>ФК12. Здатність оцінювати та обґрунтовувати застосування інноваційних технологій у сфері управління підприємства.</p> <p>ФК13. Вміння презентувати та оприлюднювати результати наукових робіт у сфері</p>
7 – Програмні результати навчання	
Знати	<p>Знати та розуміти закони та методи міжособистісних комунікацій, норми толерантності, ділових комунікацій у професійній сфері, ефективної праці в колективі, адаптивності.</p> <p>Знати та розуміти закономірності, методи та підходи творчої та креативної діяльності, системного мислення у професійній сфері.</p> <p>Знати методологію системних досліджень, методів дослідження та аналізу складних об'єктів та процесів, розуміти їх складність, їх різноманіття, багатофункціональність для розв'язання прикладних завдань в галузі професійної діяльності.</p> <p>Знати загальне законодавство України з питань регулювання молочного бізнесу.</p> <p>Знати закономірності поведінки економічних суб'єктів у ринкових умовах, встановлення головної мети розвитку підприємства і напрямів його діяльності, що відображають процес його адаптації до навколишнього середовища, тобто ліквідації (пом'якшення) погроз і посилення можливостей з урахуванням наявного потенціалу чи потенціалу, якого можна досягти;</p> <p>Знати універсальний інструментарій прийняття обґрунтованих рішень щодо здійснення оцінки потенціалу підприємства і можливості його підвищення в перспективі (включаючи кадровий склад і внутрішньо-організаційні відносини); основні напрямки, методи та інструменти досягнення поставлених цілей при існуючих можливостях і в ситуаціях.</p>
Вміти	ПРН 1. Демонструвати належний рівень знань із найновіших теорій,

методів і практичних прийомів управління бізнесом в цілому та його структурними компонентами. Розуміти зміст наукової і фахової літератури, знатися на новітніх досягненнях молочного скотарства. Володіти навичками, достатніми для проведення власних досліджень та прийняття рішень у сфері менеджменту.

ПРН 2. Вміти розробляти та обґрунтовувати організаційно-економічні програми підприємства на основі прогнозу кон'юнктури внутрішніх, міжнародних та світових товарних ринків з метою планування довгострокових заходів розвитку та ринкового позиціонування.

ПРН 3. Вміти організовувати та налагоджувати зв'язки горизонтальної та вертикальної інтеграції.

ПРН 4. Моделювати об'єкти і процеси у сфері менеджменту, застосовуючи математичні методи та інформаційні технології.

ПРН 5. Здійснювати презентації, оприлюднювати результати наукових і прикладних досліджень, проектів. Демонструвати знання наукових засад і розуміння практичних аспектів підвищення ефективності управлінської діяльності.

ПРН 6. Вміти формувати ринкове мислення в аспектах ефективного управління брендом; навчити студентів самостійно управляти власним брендом в умовах ринкової економіки.

ПРН 7. Засвоїти навички аналітичної, креативної та інноваційної діяльності при розробці проектів розвитку.

ПРН 8. Вміти організовувати товарні, фінансові, інформаційні потоки при веденні бізнесу.

ПРН 9. Вміти консультувати працівників підприємства з питань торговельно-збутової, комунікаційної, маркетингової, логістичної, інвестиційної та цінової діяльності підприємства.

ПРН 10. Вміти розробляти бізнес плани інноваційної діяльності, проводити планування по складовим елементам з визначенням бюджету їх реалізації.

ПРН 11. Застосовувати наукові підходи і методи для генерування нових ідей та формування креативних інноваційних рішень у сфері менеджменту молочного бізнесу.

ПРН 12. Формувати комплексну систему взаємодії, будувати довгострокові взаємовигідні відносини з іншими суб'єктами ринку. Визначати науково-дослідні задачі, збирати необхідну для їх вирішення інформацію, аналізувати її та формулювати висновки.

ПРН 13. Вміти аналізувати й структурувати проблеми організації, ухвалювати управлінські рішення та забезпечувати умови їх реалізації;

ПРН14. Вміти управляти організацією, її змінами, здійснюючи їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення, в тому числі у відповідності до міжнародних стандартів та рекомендацій моделей досконалості;

ПРН15. Узагальнювати інформацію про соціальні явища і процеси, вести дискусію і професійний діалог з аудиторією;

ПРН16. Здатність приймати рішення з урахуванням їх впливу на екологічну ситуацію;

ПРН17. Оцінювати економічну ефективність інноваційних процесів та інвестиційних проектів з урахуванням фактору сталості розвитку.

ПРН18. Ініціювати, розробляти та реалізовувати проекти у сфері менеджменту, управляти ними та здійснювати пошук партнерів для їх

	реалізації.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти-практики, в т.ч. закордонні.
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитках відповідає вимогам. Для реалізації освітньо-професійної програми на факультеті економіки і менеджменту є спеціалізовані навчально-тренінгові та комп'ютерні лабораторії, обладнані необхідним устаткуванням та програмним забезпеченням (програмний комплекс Diamond FMS, 1С: Управління сільськогосподарським підприємством, доступ до 1С: ІТС Україна, 1С: Підприємство 8.2, Мастер Тест).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний веб-сайт СНАУ http://snau.edu.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, міжнародне співробітництво, практику та працевлаштування, контакти. Усі зареєстровані в СНАУ користувачі мають необмежений доступ до мережі Інтернет. Фонд наукової бібліотеки СНАУ містить понад 313 тис. примірників навчально, наукової літератури, періодичних наукових видань. До електронного каталогу внесено понад 76700 записів. Створюються та використовується електронні бази даних вторинної інформації – букіністичний каталог (понад 1100 записів), каталог дисертацій (363 записи), каталог авторефератів (2585 записів) тощо. Створено електронну картотеку книгозабезпечення. Читальний зал забезпечений бездротовим доступом до мережі Інтернет. Усі ресурси бібліотеки доступні через сайт університету: http://library.snau.edu.ua Всі навчальні дисципліни курсу освітньо-професійної підготовки з менеджменту молочного бізнесу забезпечені конспектами лекцій, методичними рекомендаціями щодо проведення практичних занять та самостійної роботи, методичними рекомендаціями щодо проходження фахового стажування та переддипломної практик, а також рекомендаціями щодо виконання розрахунково-економічного розділу до ДЕК магістра.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Сумським національним аграрним університетом та університетами України економічного спрямування
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Сумським національним аграрним університетом та іноземними навчальними закладами-партнерами
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе після вивчення курсу української мови

Гарант ОП

д.е.н., професор кафедри економіки

І.В. Лозинська

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.1	МГСЕ 1.1 Технологія виробництва, переробки та зберігання молочної продукції	5	Іспит
ОК 1.2	МГСЕ 1.2 Економіка виробництва	5	Іспит
ОК 1.3	МГСЕ 1.3 Управління якістю	5	Залік
ОК 1.4	МГСЕ 1.4 Бізнес-планування	5	Залік
ОК 1.5	МГСЕ 1.5 Маркетинг молочного скотарства	5	Залік
ОК 1.6	МГСЕ 1.6 Управління ланцюгами поставок молока та молочних продуктів	5	Залік
ОК 1.7	МГСЕ 1.7 Стратегічне управління бізнесом	5	Іспит
ОК 1.8	МГСЕ 1.8 Фінансовий менеджмент	5	Іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		40	
Вибіркові компоненти ОП			
ВБ 2.1	МГСЕ 2.1 Принципи організації бізнесу (кооперація, інтеграція)	3	Залік
ВБ 2.2	МГСЕ 2.2 Програмне управління процесами в галузі молочного скотарства	3	Іспит
ВБ 2.3	МГСЕ 2.3 Управління молочним стадом	3	Залік
ВБ 2.4	МГСЕ 2.4 Органічне виробництво і продовольча безпека	5	Залік
ВБ 2.5	МГСЕ 2.5 Управління персоналом	5	Іспит
ВБ 2.6	МГСЕ 2.6 Планування та оцінка проектів	5	Залік
ВБ 2.7	МГСЕ 2.7 Аграрна політика	3	Залік
ВБ 2.8	МГСЕ 2.8 Фармменеджмент та екологічне регулювання	3	Залік
Загальний обсяг вибірових компонентів:		30	
Фахове стажування		10	
Переддипломна практика		10	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

Семестр	Види навчальної діяльності
I семестр - 39 кредитів	Обов'язкові компоненти: ОК1.1 (5кр), ОК1.2 (5кр), ОК1.3 (5кр), ОК1.6 (5кр), ОК1.7 (5кр), Вибіркові компоненти: ВБ 2.1 (3кр), ВБ 2.4 (5кр), ВБ 2.7 (3кр), ВБ 2.8 (3кр),
II семестр 31 кредитів	Обов'язкові компоненти: ОК 1.4 (5кр), ОК 1.5 (5кр), ОК 8 (5кр) , Вибіркові компоненти: ВБ 2.2 (3кр), ВБ 2.3 (3кр), ВБ 2.5 (5кр), ВБ 2.6 (5кр),
III семестр 20 кредитів	Фахове стажування: 10 кр Переддипломна практика (10 кр).

**ТЕМАТИКА НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ
НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ НОРМАТИВНОЇ ЧАСТИНИ ОСВІТНЬОЇ
ПРОГРАМИ «Farm-менеджмент»**

Спеціальність 073 Менеджмент

ОС «Магістр»

**АНОТАЦІЇ ДИСЦИПЛІН НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ НОРМАТИВНОЇ
ЧАСТИНИ ОП**

**МГСЕ 1.1 Інноваційні технології виробництва, переробки та зберігання
продукції скотарства**

Мета навчальної дисципліни: формування системи знань про інноваційні технології виробництва продукції тваринництва, що є визначальним для прискорення науково-технічного прогресу. Це технології, пов'язані із застосуванням високих наукових знань у виробничій діяльності з метою створення нового або вдосконалення наявного технологічного процесу, що забезпечує отримання конкурентоспроможного на світовому ринку нового або поліпшеного продукту. Нові технології є потужним ресурсом, що дає змогу забезпечити технологічну і продовольчу незалежність країни і створювати сприятливі передумови для її успішного економічного розвитку.

Завдання навчальної дисципліни: вивчення способів поліпшення племінних і продуктивних якостей тварин; визначення кількості і якості кормів, їх найбільш ефективного використання; планування відтворення стада; вибір прогресивних і економічних технологій виробництва продукції; оцінка кількості і якості продукції; способи найбільш ефективного використання поголів'я тварин.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Інноваційне забезпечення розвитку скотарства України

Тема 2. Планування інновацій. Стратегічні аспекти технологій у скотарстві

Тема 3-4. Інноваційні технології в галузі скотарства

Тема 5. Технологічні процеси зберігання продукції

Тема 6. Способи первинної та кінцевої переробки продукції молочного скотарства

МГСЕ 1.2 Економіка виробництва

Мета дисципліни — формування у майбутніх фахівців знань та умінь з основних розділів прикладної економіки, організації та ефективності господарювання в сучасних умовах функціонування аграрних підприємств.

Основні завдання дисципліни: вивчення теорії та методологічних засад засвоєння практичних навичок управління ефективністю виробництва продукції скотарства у конкурентному середовищі; формування умінь

ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу із використанням сучасної технології розведення великої рогатої худоби; забезпечення підвищення економічної ефективності виробництва молока і м'яса ВРХ на основі інвестиційно-інноваційної моделі розвитку.

Зміст дисципліни:

Тема 1. Економіка використання кормів для годівлі ВРХ.

Тема 2. Економічна оцінка виробничих процесів у скотарстві.

Тема 3. Технологічна карта виробництва молока.

Тема 4. Технологічна карта вирощування молодняка ВРХ.

Тема 5. Собівартість продукції молочного скотарства та методи її калькулювання.

Тема 6. Собівартість продукції вирощування ВРХ та методи її калькулювання.

Тема 7. Економіка молочного скотарства.

Тема 8. Економіка вирощування молодняка ВРХ.

Тема 9. Економіка відгодівлі ВРХ.

Тема 10. Економіка інноваційних процесів у молочному скотарстві.

Тема 11. Підвищення ефективності розвитку скотарства в сучасний період.

МГСЕ 1.3 Управління якістю

Мета навчальної дисципліни: сформувати у здобувача вищої освіти систему знань щодо якості та безпечності продукції тваринництва і набуття практичних навичок застосування основних методів контролю якості та безпечності продукції тваринництва.

Завдання навчальної дисципліни: надати майбутнім фахівцям необхідний комплекс знань з контролю якості продукції тваринництва. Здобувач вищої освіти повинен знати основні положення вітчизняного законодавства щодо безпечності та якості харчових продуктів, принципи системи управління якістю та безпечністю харчових продуктів НАССР, характеристику шкідливих речовин, які можуть потрапляти до харчових продуктів, шляхи забезпечення якості та безпечності продукції тваринництва, види експертизи харчових продуктів, а також вміти застосовувати основні методики визначення показників якості та безпечності продукції тваринництва.

Програма навчальної дисципліни:

Тема 1. Державний контроль за якістю та безпечністю харчових продуктів. Система управління безпечністю харчових продуктів НАССР.

Тема 2. Радіаційне забруднення та радіаційна обробка продуктів харчування.

Тема 3. Важкі метали і їх токсична дія на організм людини.

Тема 4. Канцерогенні сполуки і їх вплив на організм людини.

Тема 5. Експертиза харчових продуктів.

Тема 6. Ідентифікація та фальсифікація харчових продуктів.

Тема 7. Харчові добавки, їх призначення, та вплив на якісні показники харчових продуктів

МГСЕ 1.4 Бізнес-планування

Мета: забезпечення достатнього рівня теоретичних знань і практичних навичок у здобувачів вищої освіти економічної спеціальності, необхідних для формування у майбутніх фахівців знань організаційних процесів щодо управління аграрним бізнесом та пріоритетних напрямків їх розвитку; формування в майбутніх фахівців теоретичних знань і практичних навичок щодо розробки бізнес-планів в аграрних підприємствах.

Основні завдання: вивчення характеристик і змісту бізнес-плану; вивчення способів та інструментів, які використовуються в процесі його розробки; вивчення теорії і практики організації власної справи; набуття навичок аналізу процесів, що відбуваються у роботі аграрних підприємств. ознайомлення студентів з теоретичними засадами організації власної справи; методичними підходами раціоналізації та проектування підприємницьких структур на селі; оволодіння практичними навичками обґрунтовувати проектні рішення щодо підвищення ефективності роботи підприємств; застосування дослідницьких і організаторських здібностей у процесі розроблення організаційних проектів написання бізнес-планів.

Зміст дисципліни:

Тема 1. Бізнес-план у ринковій системі господарювання

Тема 2. Підготовча стадія розробки бізнес-плану

Тема 3. Логіка розробки бізнес-плану

Тема 4. Продукція (послуги), ринок та конкуренція

Тема 5. Маркетинг-план

Тема 6. Виробничий план

Тема 7. Організаційний план

Тема 8. Фінансовий план

Тема 9. Презентація бізнес-планів

МГСЕ 1.6 Маркетинг у галузі тваринництва

Метою викладання дисципліни є формування знань щодо методологічних аспектів організації маркетингової діяльності у галузі тваринництва та її пріоритетів у сучасних умовах.

Основні завдання дисципліни є опанування методологічного апарату організації маркетингової діяльності підприємств, набуття здатностей до творчого пошуку напрямків удосконалення маркетингової діяльності у галузі тваринництва.

Зміст дисципліни:

Тема 1. Маркетингове управління підприємством у галузі тваринництва.

Тема 2. Маркетингові дослідження у тваринництві.

Тема 3. Маркетингове середовище у галузі тваринництва.

Тема 4. Маркетингова товарна політика.

Тема 5. Маркетингова цінова політика.

Тема 6. Маркетингова політика розподілу.

Тема 7. Маркетингова політика комунікацій.

МГСЕ 1.7 Стратегічне управління бізнесом

Мета: формування у майбутніх фахівців вміння з теоретико-методологічних аспектів розроблення стратегій, стратегічних планів, проектів і програм; створення системи стратегічного управління та забезпечення її функціонування в динамічному ринковому середовищі.

Основні завдання: забезпеченні науково-методологічного підґрунтя опанування студентами основних інструментів стратегічного управління, вивчення сучасних концепцій стратегічного управління підприємством, методів аналізу та прогнозування розвитку зовнішнього і внутрішнього середовища, принципів формування цілей організації, моделей і методів розроблення системи стратегій з урахуванням обраної політики ведення бізнесу, аналіз систем стратегічного управління організаціями.

Зміст дисципліни:

Тема 1. Еволюція розуміння і передбачення майбутнього організації.

Тема 2. Передумови застосування стратегічного управління в організаціях.

Тема 3. Середовище господарської організації.

Тема 4. Визначення конкурентоспроможності організації.

Тема 5. Методи аналізу і прогнозування розвитку середовища організації.

Тема 6. Стратегічне управління як реалізація цільового підходу.

Тема 7. Мета в стратегічному управлінні.

Тема 8. Сутність стратегії та «стратегічного набору».

Тема 9. Сутність стратегічного планування.

Тема 10. Стратегічні плани, проекти і програми.

Тема 11. Організаційне забезпечення стратегічного управління.

Тема 12. Фінансово-економічні аспекти реалізації стратегічних планів і програм

МГСЕ 1.8. Фінансовий менеджмент

Мета навчальної дисципліни: формування системи теоретичних знань і практичних навичок з управління фінансами підприємств

Завдання навчальної дисципліни: вивчення теоретичних та організаційних основ фінансового менеджменту; набуття знань і практичних навичок з управління грошовими потоками, прибутком і активами підприємства.

Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту
Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту
Тема 3. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках
Тема 4. Управління грошовими потоками на підприємстві
Тема 5. Управління прибутком
Тема 6. Управління активами
Тема 7. Вартість і оптимізація структури капіталу
Тема 8. Управління інвестиціями
Тема 9. Управління фінансовими ризиками
Тема 10. Аналіз фінансових звітів
Тема 11. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування
Тема 12. Антикризове фінансове управління на підприємстві

АНОТАЦІЇ ДИСЦИПЛІН НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ВИБІРКОВОЇ ЧАСТИНИ ОП

МГСЕ 2.1 Принципи організації бізнесу (кооперація, інтеграція)

Мета: формуванні у студентів системи знань про сутність кооперації, її принципи та організаційно-економічні засади функціонування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів; забезпечення достатнього рівня теоретичних знань і практичних навичок у здобувачів вищої освіти економічної спеціальності, необхідних для формування у майбутніх фахівців знань організаційних процесів щодо управління аграрним бізнесом та пріоритетних напрямків їх розвитку; вмінь, спрямованих на оволодіння методами наукового дослідження і обґрунтованого підходу до вирішення складних питань створення і ведення господарства в умовах ринку, на засадах приватної власності на землю і майно, вести господарську діяльність, з метою підвищення ефективності та прибутковості створеного бізнесу.

Основні завдання: вивчення теорії і практики організації сільськогосподарських кооперативів; набуття навичок аналізу процесів, що відбуваються у роботі сільськогосподарських кооперативах. ознайомлення студентів з теоретичними засадами організації сільськогосподарської кооперації; методичними підходами раціоналізації та проектування сільськогосподарських кооперативів; оволодіння практичними навичками обґрунтовувати проектні рішення щодо підвищення ефективності роботи кооперативів; застосування дослідницьких і організаторських здібностей у процесі розроблення організаційних проектів створення кооперативів. Предмет: дисципліни є вивчення економічних та управлінських аспектів організації аграрного бізнесу в умовах розвитку сучасної економіки.

Зміст дисципліни:

- Тема 1. Теоретичні основи сільськогосподарської кооперації
Тема 2. Організаційно-економічні основи створення сільськогосподарських кооперативів

Тема 3. Загальні основи функціонування сільськогосподарських кооперативів

Тема 4. Економічні взаємовідносини у сільськогосподарському обслуговуючому кооперативі

МГСЕ 2.2 Програмне управління процесами в галузі тваринництва

Мета дисципліни - формування у слухачів цілісного уявлення про програмне управління процесами у тваринництві та переробної галузі, інформаційні системи і технології, засвоєння студентами основ аналізу даних та набуття практичних навичок із застосуванням пакетів прикладних програм спеціального призначення.

Основні завдання дисципліни: вивчення технології обробки та аналізу даних засобами інформаційних систем і технологій, основ програмного управління процесами в галузі; отримання знань з основ оптимізації типових процесів харчових виробництв, розрахунку та планування стадії технологічних процесів; отримання навичок роботи з сучасним прикладним програмним забезпеченням загального та спеціального призначення.

Зміст дисципліни:

Тема 1. Види інформаційних систем.

Тема 2. Інформаційні системи в галузі.

Тема 3. Інформаційні ресурси галузі.

Тема 4. Моделі систем управління.

Тема 5. Автоматизація тваринницького комплексу повного циклу.

МГСЕ 2.3 Управління молочним стадом

Мета дисципліни: вивчення регуляції функції відтворення у тварин, біотехнічних прийомів її корекції для успішного їх застосування в професійній діяльності.

Завдання дисципліни:

- дати магістрантам знання про роль центральної нервової системи, гіпоталамуса і передньої долі гіпофіза в механізмі регуляції функції розмноження у тварин;
- навчити магістрантів правильному застосуванню біологічно активних речовин (БАР) при вирішенні конкретних питань відтворення тварин;
- підготувати майбутніх випускників до ефективної виробничо-технологічної діяльності.

Зміст дисципліни:

1. Теоретично-методологічні засади збереження генофонду порід: історичний аспект
2. Концептуальні основи збереження генофонду с.г. тварин в Україні
3. Видове різноманіття тваринництва України і світу
4. Сучасні методи розведення та селекції при удосконаленні генофонду свійських тварин

5. Основні положення відбору та підбору популяції тварин для тривалого зберігання їх генофонду
6. Сучасні біотехнологічні методи відтворення при збереженні генофонду свійських тварин
7. Система керування генетичними ресурсами в умовах глобалізації
8. Основні вимоги до використання та збереження генофонду різних видів с-г тварин та їх методологічні проблеми
9. Організація племінної справи у молочному скотарстві.
10. Основи моделювання технологічних процесів у молочному скотарстві.

МГСЕ 2.4 Органічне виробництво і продовольча безпека

Мета: опанування такого рівня знань, навичок і вмінь, який забезпечуватиме користування правовою, довідковою та нормативною документацією, здатність до проведення розрахунків для моніторингу екологічної безпечності та розроблення екологічно обґрунтованих заходів для усунення екологічних небезпек в технологіях виробництва продукції тваринництва

Завдання: дати знання з питань ідентифікації екологічних небезпек в плані розвитку тваринництва; динаміки популяцій тварин в зв'язку із станом навколишнього середовища; впливу тваринництва на довкілля, шляхи розвитку органічного тваринництва; еколого – безпечних вимог зберігання, утилізації, використання відходів тваринництва та особливостей тваринництва та одержання тваринницької продукції на територіях, забруднених радіонуклідами.

Зміст дисципліни: Проблеми екологічної безпеки людства. Природні чинники, які визначають безпеку людства. Екологічна безпека. Природні катастрофи. Екстремальні умови природного середовища. Продовольча безпека. Медична безпека. Техногенні катастрофи. Епідеміологічні наслідки різних форм перетворення природи. Екологічна етика. Принципи екологічної етики. Екоетичний ідеал. Роль екологічної етики в рішенні глобальних екологічних проблем.

МГСЕ 2.5 Управління персоналом

Метою викладання навчальної дисципліни є формування комплексу теоретичних знань і практичних навичок щодо формування та реалізації кадрової політики в сучасних організаціях, раціонального відбору працівників на посади та формування дієвого трудового колективу, оцінювання та розвитку працівників, а також цілеспрямованого використання їх потенціалу.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є теоретична та практична підготовка студентів з питань: - формування ефективної системи управління персоналом в організації; - обґрунтовування концептуальних засад та методологічних принципів управління персоналом; - формування та аналіз стану кадрової політики організації; - проектування системи управління персоналом та нормативної чисельності працівників кадрової служби

підприємства; - управління соціальним розвитком трудового колективу; - формування успішної команди як соціального утворення: - застосування сучасних методів планування та прогнозування потреб у персоналі: організування набору і відбору персоналу в організації; - навчання, підвищення кваліфікації та перекваліфікації працівників на етапі розвитку персоналу організації; - управління діловою кар'єрою та службово-посадовим рухом управлінців з метою їх розвитку; - атестування персоналу та використання результатів у системі мотивування; - оцінювання ефективності та результативності управління персоналом.

Зміст дисципліни:

Тема 1. Управління персоналом у системі менеджменту організацій

Тема 2. Управління персоналом як соціальна система

Тема 3. Кадрова політика і стратегія управління персоналом організації

Тема 4. Кадрове планування в організаціях

Тема 5. Організація набору та відбору персоналу

Тема 6. Організування діяльності та функції служб персоналу

Тема 7. Формування колективу організації

Тема 8. Згуртованість та соціальний розвиток колективу

Тема 9. Оцінювання персоналу в організації

Тема 10. Управління розвитком і рухом персоналу організації

Тема 11. Управління процесом вивільнення персоналу

Тема 12. Соціальне партнерство в організації

Тема 13. Ефективність управління персоналом

МГСЕ 2.5 Планування і оцінка проектів

Метою дисципліни є формування у майбутніх науковців належних теоретичних знань та практичних умінь і навичок застосування інструментарію розробки та реалізації універсальних проектів для досягнення ефективного функціонування й розвитку підприємства.

Завданнями дисципліни є забезпечення науково-методичного підґрунтя опанування аспірантами принципів, механізмів, методів прямої і непрямой дії та інструментів проектного менеджменту.

Зміст дисципліни:

Тема 1. Концепція, загальна характеристика та основи проектного менеджменту.

Тема 2. Техніко-економічне обґрунтування та бізнес-план проекту.

Тема 3. Організаційні структури проектного менеджменту.

Тема 4. Організація офісу проекту

Тема 5. Проектне фінансування.

Тема 6. Маркетинг проекту

Тема 7. Експертиза проекту.

Тема 8. Функції проектного менеджменту.

Тема 9. Менеджмент якістю проекту.

Тема 10. Управління роботами за проектом.

- Тема 11. Управління ресурсами проекту.
Тема 12. Управління командою проекту.
Тема 13. Управління проектними ризиками.

МГСЕ 2.7 Аграрна політика

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої сучасне економічного мислення в умовах ринкової економіки, розширення їх знання щодо практичного застосування теоретичних та методологічних основ формування та реалізації аграрної політики держави, оцінювання її ефективності та обґрунтування вибору заходів державного регулювання.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: вивчення сучасних методів формування ефективної державної політики в сфері агропромислового виробництва; аналіз загальних закономірностей розвитку складових АПК; систематизація і розширення знань про впровадження прогресивних методів відтворення в агропромисловому виробництві; обґрунтування економічної оцінки розвитку галузей АПК; аналіз сучасних методів державного регулювання агропромислового виробництва в умовах СОТ.

Зміст дисципліни: Поняття і особливості аграрних правовідносин. Поняття і види суб'єктів аграрного права. Суб'єкти аграрного господарювання за юридичним статусом, формою власності, спеціальною правоздатністю та функціями, суб'єктним складом, способом утворення та формування статутного фонду та організаційно-правовою формою. Поняття і функції державного регулювання сільського господарства. Правовий статус господарських товариств в агропромисловому комплексі України. Організаційно-правове забезпечення соціального розвитку села. Правове забезпечення якості та безпеки сільськогосподарської продукції.

МГСЕ 2.8 Фармменеджмент та екологічне регулювання

Мета вивчення дисципліни – формування екологічного світосприйняття, засвоєння теоретичних знань та набуття практичних навичок у галузі економічного регулювання процесів використання природних ресурсів та охорони навколишнього середовища.

Основні завдання: формування у здобувачів знань, умінь і навичок щодо розробки складових частин систем екологічного менеджменту, правових вимог щодо розробки та функціонування систем екологічного менеджменту згідно положень ДСТУ ISO 14001, принципів планування, контролю та удосконалення роботи систем екологічного менеджменту; процедур і принципів проведення екологічного аудиту згідно ДСТУ ISO 19011.

Зміст дисципліни: Еколого-економічна ситуація в Україні і світі. Природні ресурси як складова продуктивних сил суспільства, їх охорона та раціональне використання. Економічні методи регулювання охорони

навколишнього середовища. Теорія економічних збитків від антропогенного впливу на навколишнє середовище. Міжнародні стандарти в сфері екологічного менеджменту й суміжних сферах. Організація екологічної діяльності підприємства. Якісна оцінка ефективності систем екологічного менеджменту.

3. Форма атестації

Атестація випускника освітньо-професійної програми «Farm-менеджмент» спеціальності 073 Менеджмент проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи чи державного іспиту та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістр із присвоєнням кваліфікації магістр менеджменту.

Атестація здійснюється атестаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Атестація здійснюється відкрито і публічно.

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ВБ 1.1	ВБ 1.2	ВБ 1.3	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВБ 2.5	ВБ 2.6	ВБ 2.7	ВБ 2.8
ЗК1	x														x			x	x
ЗК2			x		x		x			x	x					x			
ЗК3		x		x			x									x			
ЗК4			x				x		x	x			x				x		x
ЗК5	x					x		x	x			x	x	x			x	x	
ЗК6			x			x	x	x			x						x		
ЗК7	x					x											x		
ЗК8						x											x		x
ЗК9			x		x		x		x							x			
ЗК10	x				x	x				x		x				x		x	
ФК1	x						x	x		x	x		x					x	x
ФК2	x									x									x
ФК3		x									x					x	x		
ФК4						x	x		x	x		x	x			x	x		
ФК5			x		x	x			x			x	x			x	x	x	
ФК6						x	x			x	x		x				x		x
ФК7	x		x			x				x	x						x		
ФК8			x			x	x	x	x		x		x	x			x		
ФК9	x	x		x															x
ФК10						x				x				x	x		x		
ФК11			x									x			x	x			x
ФК12	x		x							x		x		x	x				x
ФК13		x										x					x		x

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньої програми**

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ВБ 1.1	ВБ 1.2	ВБ 1.3	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВБ 2.5	ВБ 2.6	ВБ 2.7	ВБ 2.8
ПРН1			x				x	x			x					x			x
ПРН2	x												x		x		x	x	
ПРН3	x	x						x							x				
ПРН4						x				x								x	x
ПРН5							x				x					x			
ПРН6							x	x								x			
ПРН7					x									x			x		x
ПРН8		x							x		x		x		x				
ПРН9			x			x	x	x	x						x				x
ПРН10			x		x	x				x	x					x			
ПРН11				x														x	
ПРН12			x			x				x									
ПРН13			x		x									x					x
ПРН14																x			
ПРН15											x	x				x			
ПРН16	x					x				x				x					x
ПРН17		x		x				x					x						
ПРН18				x					x			x				x			